



# **Lepaan puiston pionit ja niiden historiaa**

Ammattikorkeakoulututkinnon opinnäytetyö

Puutarhatalous, hortonomi (AMK)

Kevät 2025

Meri Tapperi

Koulutuksen nimi Puutarhatalous  
Tekijä Meri Tapperi  
Työn nimi Lepaan puiston pionit ja niiden historiaa  
Ohjaaja Leena Huhtama

Tiivistelmä  
Vuosi 2025

---

Opinnäytetyön tavoitteena oli selvittää, mitä pionilajikkeita Lepaan kampuksella on kasvanut ennen ja mitä kasvaa nykyään. Muita tutkimuskysymyksiä olivat, milloin pionit ovat saapuneet Suomeen, mitä pionilajikkeita Suomessa on ollut ennen 2000-lukua, ja mitkä niistä ovat selvinneet nykypäivään. Opinnäytetyö oli luonteeltaan toiminnallinen opinnäytetyö. Työtä varten valokuvattiin Lepaan puistossa kasvavat pionit, tutkittiin vanhoja istutuskarttoja, Lepaalla sijaitsevaa Puutarhaliiton museokirjastoa ja pioneista kertovaa kirjallisuutta. Opinnäytetyössä on kerrottu lyhyesti Lepaan puiston kehityksestä ja pionien historiasta maailmalla sekä Suomessa.

Erilaisia pioneja Lepaalla löytyi 16, joista kuusi jäi tunnistamattomaksi. Istutuskarttoihin kirjatusta 15 pionilajikkeesta seitsemän oli poistunut. Eurooppalaisia pioneita on ollut Suomessa Turun lähistöllä 1600-luvun lopulla ja ensimmäinen maininta kiinanpionista löytyi vuodelta 1847. Työn tilaajana toimi Hämeen ammattikorkeakoulu.

Avainsanat Pioni, historia, perenna, monivuotiset kasvit, Lepaa  
Sivut 37 sivua ja liitteitä 2 sivua

Name of Degree Programme in Horticulture  
Author Meri Tapperi  
Subject The Peonies and Their History in Lepaa Park  
Supervisors Leena Huhtama

Abstract  
Year 2025

---

The aim of the thesis was to determine which peony varieties have grown on the Lepaa campus in the past and which are growing today. Other research questions were when peonies arrived in Finland, which peony varieties have existed in Finland in the past and which of them have survived to the present day. The thesis was a functional thesis. For this purpose, the peonies growing in Lepaa Park were photographed and old planting maps, the Finnish Horticultural Association Museum Library located in Lepaa and literature about peonies were studied. The thesis briefly describes the development of Lepaa Park and the history of peonies in the world and in Finland.

16 different peonies were found in Lepaa, of which six remained unidentified. Seven of the 15 peony varieties recorded in the planting maps had disappeared. European peonies have been present in Finland near Turku since the late 17th century, and the first mention of Chinese peonies dates to 1847. The work was commissioned by Häme University of Applied Sciences.

Keywords Peony, history, perennials, herbaceous perennials, Lepaa  
Pages 37 pages and appendices 2 pages

## Sisällys

1	Johdanto .....	1
2	Pionien historiaa .....	2
2.1	Pionit Suomessa .....	2
2.2	Lepaan puiston historia ja nykypäivä.....	3
3	Selvitystyö Lepaan pionilajikkeista kesällä 2023 .....	4
3.1	Kartano .....	4
3.2	Kivitalo .....	6
3.3	Kotila.....	7
3.4	Rivitalo .....	24
4	Vanhoja pionilajikkeita.....	25
5	Johtopäätökset.....	28
	Lähteet .....	29

## Kuvat, taulukot ja kaavat

Kuva 1.	Lepaan kampuksen kartta. Pionien kasvupaikat on merkitty vihreällä. ....	4
Kuva 2.	Tunnistamaton pioni 1 (Tapperi, 2023).....	5
Kuva 3.	Primevere-lajike (Tapperi, 2023).....	6
Kuva 4.	Kuolanpioni (Tapperi, 2023).....	7
Kuva 5.	Vanha istutuskartta. Istutusvuosi ei ole tiedossa. ....	8
Kuva 6.	Estafette (Tapperi, 2023). ....	9
Kuva 7.	Mme. Emile Lemoine (Tapperi, 2023). ....	10
Kuva 8.	Tunnistamaton pioni 2 (Tapperi, 2023).....	10
Kuva 9.	Tunnistamaton pioni 3 (Tapperi, 2023).....	11
Kuva 10.	Mons. Charles Leveque, syn. Mlle Leonie Calot (Tapperi, 2023). ....	12

Kuva 11. President Roosevelt (Tapperi, 2023).....	12
Kuva 12. Lehtivertailu. vas. President Roosevelt, kesk. Mlle. Leonie Calot, oik. tunnistamaton pioni 3 (Tapperi, 21.6.2023). .....	13
Kuva 13. La Rosiere (Tapperi, 2023). .....	14
Kuva 14. Vuoden 2012 istutuskartta. ....	15
Kuva 15. Tunnistamaton pioni 4 (Tapperi, 2023).....	16
Kuva 16. Coral sunset, jalostanut Wissing ja Klehm vuonna 1981 (Koivu, 2007). .....	16
Kuva 17. Kartanopioni (Tapperi, 2023). ....	17
Kuva 18. Many happy returns (Richards, 2021). .....	18
Kuva 19. Tunnistamaton pioni 5 (Tapperi, 2023).....	19
Kuva 20. Estafette (Tapperi, 2023). ....	20
Kuva 21. Festiva maxima (Tapperi, 2023).....	21
Kuva 22. Tunnistamaton pioni 6 (Tapperi, 2023).....	22
Kuva 23. Duchess of Teck (Tapperi, 2023). ....	23
Kuva 24. Tunnistamaton pioni 7 (Tapperi, 2023).....	24

## **Liitteet**

- Liite 1. Lepaan hinnasto 1949–1950.
- Liite 2. Tunnistamaton pioni 2, joka saattaa olla Emile Lemoinen siementaimi.

# 1 Johdanto

Pioni on suosittu perenna kauneutensa ja kestäväytensä vuoksi. Hyvässä kasvupaikassa se kukkii vuodesta toiseen ilman sen erityisempää huolenpitoa. Pionilajeja on noin kolmisenkymmentä ja riippuen siitä, kuinka pienten erojen perusteella kasvit erotellaan, niin vieläkin enemmän (Peltola & Koivu, 2007, s. 28). Pionit voidaan jakaa ruohovartisiin perennoihin ja puuvartisiin pensaspioneihin. Pionilajikkeita lisätään kasvullisesti, jakamalla tai puuvartisten pionien tapauksessa varttamalla. Siemenestä kylvetyt pionit voivat olla hyvinkin erinäköisiä kuin emokasvinsa. Pionilajikkeiden tunnistus on haastavaa, sillä ajansaatossa nimilaput ovat saattaneet kadota, myyntinimi vaihtua ja vanhoissa kukkapenkeissä syntyneet ulkonäöltään vaihtelevat siementaimet ovat voineet kulkeutua niin sanotusti väärään paikkaan kasvamaan. Kasvupaikka voi myös vaikuttaa eroihin, esimerkiksi huonossa maassa pioni saattaa jäädä varreltaan tavallista lyhyemmäksi ja kukat pieniksi toisin kuin hyvässä maassa. Myös lehtien vahapeitteisyys tai karvaisuus on kasvin tapa suojautua kuumalta tai kylmältä, eikä tämä johdu yksistään lajikkeen perimästä. Opinnäytetyön tavoitteena oli selvittää Lepaan puiston pionien historiaa eli minä vuonna Lepaalla kasvavat pionilajikkeet on jalostettu.

Opinnäytetyötä varten tutkittiin Lepaalla sijaitsevan Puutarhaliiton museokirjaston pioneja käsittelevää kirjallisuutta ja selvitettiin mitä pionilajikkeita Lepaalla kasvaa tällä hetkellä. Opinnäytetyössä käsitellään myös, milloin pionit ovat ylipäätään saapuneet ja vakiintuneet Suomeen sekä ovatko vanhat pionilajikkeet säilyneet nykypäivään. Idea Lepaan pionilajikkeiden selvitystyöhön lähti henkilökohtaisesta kiinnostuksesta pioneihin ja mielenkiinnosta Lepaalla sijaitsevan Puutarhaliiton museokirjaston tarjontaan. Vuonna 2016 Viivi Mattilan tekemä opinnäytetyö ”Perennojen käytön historiaa Suomessa Lepaan puiston perennat” toimi hyvänä pohjana jatkoselvitystyölle. Tutkimuskysymykset ovat, mitä pionilajikkeita Lepaalla kasvaa tänä päivänä, milloin Lepaalla kasvavat pionilajikkeet on jalostettu, mitä pionilajikkeita on ennen kasvanut Lepaalla, milloin pionit ovat saapuneet Suomeen, mitä pionilajikkeita on kasvanut Suomessa ennen 2000-lukua ja ovatko nämä vanhat pionilajikkeet säilyneet nykypäivään.

## 2 Pionien historiaa

*Paeonia lactiflora* eli kiinanpioni on nimensä mukaan kotoisin Kiinasta. Kiinanpionit levisivät kaupankäynnin kautta 700-luvulla Japaniin. Vuonna 1650 kiinanpionin olemassaolo tuli Euroopan tietoon. Vuonna 1789 istutettiin ensimmäinen kiinan pensaspioni Englannin Kew'n kuninkaalliseen kasvitieteelliseen puutarhaan. 1800-luvun alussa myös ruohovartiset kiinanpionit, *Paeonia lactiflora*, löysivät tiensä Eurooppaan. Yksi ensimmäisistä sai nimekseen Whitley Major, jota myydään tänäkin päivänä. (Widlundh, 2007, ss. 34–38)

Ranskassa vuonna 1824 markkinoille tuli ensimmäinen vaaleanpunaiseksi jalostettu pioni, *Edulis Superba*, jonka kehitti Nicolas Lémon. Englannissa kiinnostus pionien jalostamiseen heräsi 1800-luvun lopussa ja 1900-luvun alussa. Vuonna 1909 Kelwayn perheen taimisto toi markkinoille kiinanpionilajikkeen, joka sai nimekseen Kelway's Glorious. Joitakin vuosia aikaisemmin, vuonna 1902, taimisto oli julkistanut toisenkin lajikkeen, Lady Aleksandra Duff. (Widlundh, 2007, ss. 39–42)

Eurooppalaisia pioneja ovat *Paeonia peregrina*, turkinpioni, *Paeonia mascula*, munkinpioni, *Paeonia tenuifolia*, tillipioni ja *Paeonia officinalis*, vuoripioni. Niiden kukinta ajoittuu yleensä toukokuun lopulle eli noin kuukautta aikaisemmin kuin kiinanpionin kukinta. Eurooppalaisilla lajeilla on useimmiten yksinkertaiset kukat ja mieto tuoksu, mikä tekee niistä vähemmän huomiota herättäviä kuin aasialaiset pionilajit. (Widlundh, 2007, ss. 38–39)

### 2.1 Pionit Suomessa

Pioni ei kasva Suomessa luonnonvaraisena. Se on kulttuurikasvi, jonka joku on kylvänyt, istuttanut ja kasvattanut (Peltola & Koivu, 2007, s. 127). Taimitarhaviljelymme vaiheita kirjan (Larsson & Lokonen, 1928, s. 109) mukaan O.E.A. Hjelt'in (1869) kirjassa "Försök att bestämma de av Elias Tillandz i hans Catalogus Plantarum upptagna vexter" on käytetty lähteenä Elias Tillandz'in (1673) tekemää kasviluetteloa, josta löytyy maininta Turun ympäristössä olleen pioneja muiden perennojen joukossa 1600-luvun lopulla. Kyseessä on luultavasti kuitenkin ollut joku Euroopan pionilajeista, sillä ensimmäiset kiinanpionit tulivat Eurooppaan paljon myöhemmin. Tätä vahvistaa myös oletus, että suurin osa luettelossa mainituista kasveista olivat viljelyssä lääkekasveina ja vuoripionin, *Paeonia officinalis*, eri muotoja on käytetty lääkkeenä. Peltolan & Koivun (2007, s. 128) mukaan Ruotsissa julkaistussa Jakob Laurell'in "Puutarhaoppaassa" (1841), jota luettiin myös Suomessa, kerrotaan pionin talvehtimisestä. Turun Kupittaalla oli vuonna 1847 myynnissä kiinanpionin taimia. Pietarissa, kauppapuutarha E.L. Regel & J.K. Kesselring vuoden 1898 hinnastossa näkyi kuusi eri pionilajia ja 97 pionin kauppanimikettä. Hinnasto oli painettu venäjäksi ja

saksaksi, joten suomalaiset säätyläisetkin pystyivät tilaamaan kasveja. (Peltola & Koivu, 2007, s. 128) Museokirjastosta löytyneestä Puutarha 36: vuosikerta -kirjassa (1933) löytyy maininta pionista suomalaisissa kotipuutarhoissa. Lepaan puutarhaopiston Hinnastossa vuodelta 1949–1950 löytyy maininta koulun itse kasvattamista pionin taimista, joiden hinta oli 150 markkaa per taimi (Liite 1).

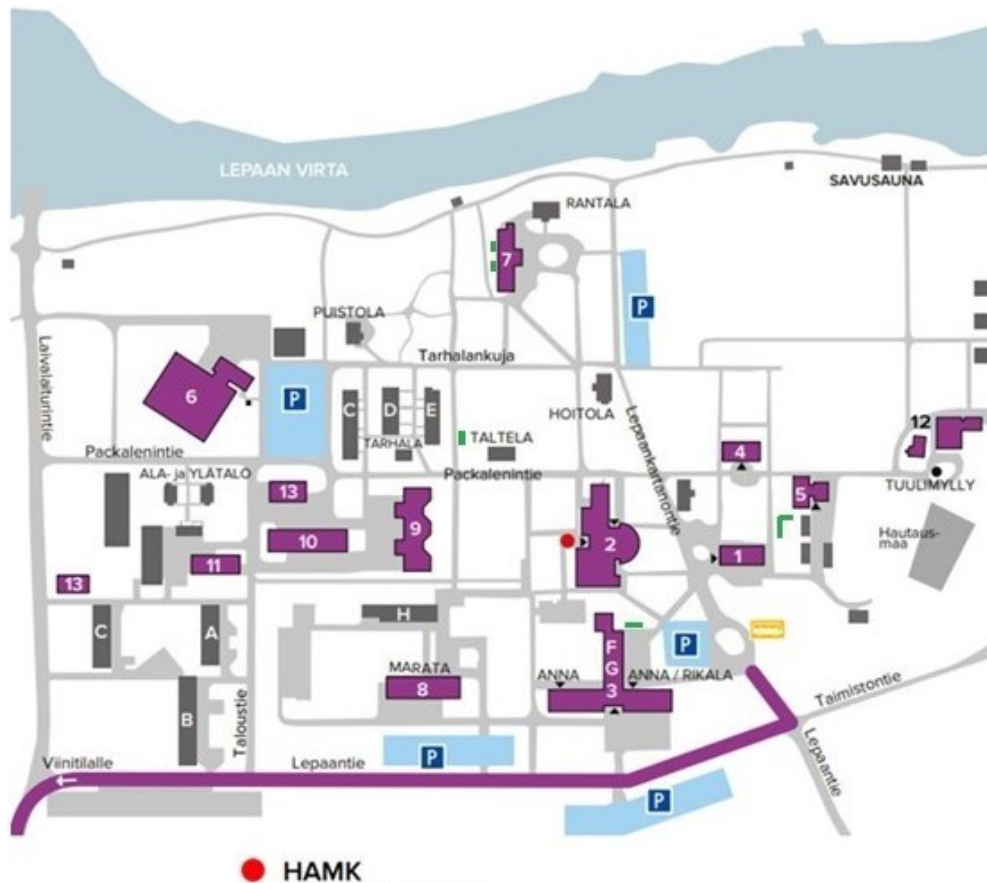
## 2.2 Lepaan puiston historia ja nykypäivä

Lepaan puisto on arviolta luotu 1700-luvulla, mutta ensimmäiset omenapuut on istutettu 1600-luvulla. 1800-luvun lopulla Lepaan kartanon omistaja Packalen laajensi viljelyksiä, puutarhaa ja puistoa. (Hallikainen, ym., 2001, s. 4) Lepaan kartano tuli valtion omistukseen vuonna 1902 ja silloinen puisto oli noin hehtaarin kokoinen, muut alueet olivat lähinnä aukeata peltoa (Hänninen & Kaila, 2010, s. 59). Vuonna 1904 perustettiin pieni taimisto, jossa tuotettiin hedelmä- ja koristepuita sekä -pensaita. Keväällä 1905 varrennettiin noin kaksisataa omenalajiketta Lepaan kartanon vanhaan hedelmätarhaan. (Hänninen & Kaila, 2010, s. 23) Vuonna 1910 perennojen emokasveja saatiin Helsingin yliopiston kasvitieteellisestä puutarhasta ja hankittiin yli sata lajiketta Pietarin Regel & Kesselringin suurtaimistosta (Larsson & Lokonen, 1984, s. 153). Vuosina 1910–1912 puistossa ja viljelyksillä tehtiin laajoja perustustöitä. Kivikkopuutarhan rakennus Lepaan virran rantaan aloitettiin. Huonokuntoisia puita ja pensaita kaadettiin ja uusia istutettiin tilalle. Kuusirivejä istutettiin tuulensuojiksi ja siperianhernepensaita pensasaidoiksi, myös koristepuiden ja -pensaiden siemeniä kylvettiin. Vuonna 1935 valmistui puutarha-arkkitehti Ola Mannströmin suunnittelema Barokkipuistoksi kutsuttu koristetarha opistorakennuksen taakse. (Hallikainen, ym., 2001, ss. 4–5) Vuonna 1956 Lepaan keskipihalle tehtiin yhtenäinen nurmikko ja hautausmaan mäki muutettiin taimitarhan viljelyalueesta koristetarhaksi (Hänninen & Kaila, 2010, s. 60). 1990-luvun alussa valmistui Lepaan kampuksen päärakennus ja kolme uutta oppilasasuntolaa. Päärakennuksen ja puistohallin väliin tehtiin nurmikenttä ja asuntoloiden yhteyteen muodostui noin kahden hehtaarin puisto. (Hänninen & Kaila, 2010, s. 62) Lepaan viheralueille istutettiin Koillis-Kiinan kasvien koeryhmät ja muita puuvartisia kasveja 1990-luvulla. Lepaan viheralueiden istutuksissa kasvaa nykyään vajaat 400 puuvartistaksonia, joka pitää sisällään kaikki puuvartistet niin sanotut peruskasvit. Vuosina 1992–1993 Lepaan kampukselle rakennettiin esikasvatettujen ryhmäkasvien ja jaloruusujen lajikenäytealueet. Nykyinen Lepaan viheralueiden pinta-ala on 22 hehtaaria. (Hänninen & Kaila, 2010, ss. 108–109)

### 3 Selvitystyö Lepaan pionilajikkeista kesällä 2023

Lepaalla kasvavista pioneista otettiin kuvat kesällä 2023. Pioneja kasvaa neljässä eri paikassa: Lepaan kartanolla (rakennus 7), kivitallolla (asuntola F), Kotilassa (rakennus 5) ja Tarhalan rivitalon (asuntola E) ruusupenkkejä vastapäätä (Kuva 1). Lajikkeiden tunnistamiseen apuna on käytetty vanhaa istutuskarttaa, pioneista kertovaa kirjallisuutta ja kuvavertailua. Pionien sijaintien tiedot ja istutuskartat saatiin HAMK:in henkilökunnalta.

Kuva 1. Lepaan kampuksen kartta. Pionien kasvupaikat on merkitty vihreällä.



#### 3.1 Kartano

Lepaan kartanon eteläpuoleisen oven portaiden vieressä on molemmin puolin kukkapenkki, joissa molemmissa kasvaa yksi pionilajike (Kuva 1, rakennus 7). Oveen päin katsottaessa oikeanpuoleisessa penkissä kasvaa persikan sävyinen yksinkertainen pioni (Kuva 2). Tämä persikansävyinen pioni kukki Lepaan pioneista ensimmäisenä. Kukinta alkoi 22.5.2023.

Kuva 2. Tunnistamaton pioni 1 (Tapperi, 2023).



Varrella oli pituutta noin 70–90 cm. Lehtien alapinta oli nukkainen. Sama pioni kasvaa myös Tarhalan ruusunpenkin vastapuolella olevassa kukkapenkissä. Kyseessä on mahdollisesti silkkipionin, *P. daurica* ssp. *wittmanniana*, ja kaukasianpionin, *P. daurica* ssp. *mlokosewitschii*, risteymä (Pionien koti, 2024). The Peony Society -blogista (Hurtekant, 2023) löytyi kuvan 2 kukkaa täsmäävä kuva, *Paeonia x lagodechiana*, mutta lehdet ovat erilaiset. *Paeonia x lagodechiana* on luonnon risteymä, jota esiintyy vain Lagodekhissa, Georgiassa. Väri variaatioita löytyy laidasta laitaan. D. Y. Hong luokitteli *Mascula-Daurica*-sisarajien ryhmät vuonna 2003 (Peltola & Koivu, 2007, s. 41).

Portaiden vasemmalla puolella kasvaa kiinanpioni, *P. Lactiflora* Primevere (Kuva 3).

Lajikkeen nimi löytyi kukkapenkissä olevasta kyltistä ja kuvavertailu vahvisti lajikkeen. Pioni alkoi kukkia 18.6.2023, vain muutama kukka oli auennut ja nupuissa näkyi tulevien terälehtien valkoinen väri. Suurin osa nupuista oli kukassa 21.6.2023.

Kuva 3. Primevere-lajike (Tapperi, 2023).



Varrella oli pituutta noin 120+ cm. Rungas kukka ja pitkä varsi aiheutti pionin kaatumisen. Lehdet ovat isot ja sileät. Primeveren kukanmalli on niin kutsuttu ”Bomb”-muoto, sen kuvaus on ”kuin pallo lautasella” (Pioniseura, n.d.). Kukka on aavistuksen kaksivärinen, kellertävä keskeltä, mutta vaalenee lähes täysin valkoiseksi kukinnan edetessä. Primevere -lajikkeen on jalostanut Lemoine vuonna 1907 Ranskassa.

### 3.2 Kivitalo

Lepaan ruokala Annan ja Rikala-salin yhteydessä, on kivitaloksi kutsuttu opiskelijoiden asuntola (Kuva 1, rakennus F). Kivitalon päädyssä on kukkapenkki, jossa kasvaa kuolanpionia (Kuva 4). Kukkinut kukka havaittiin 4.6.2023 kivitalon kukkapenkissä.

Kuva 4. Kuolanpioni (Tapperi, 2023).



Kuolanpioni, *Paeonia anomala*, on muodoltaan yksinkertainen ja voimakkaan pinkin värinen. Varrella pituutta oli noin 80–90 cm. Lehdet ovat kapealiuskaiset ja niiden alapinnalla ei ole nukkaa. Kuolanpioni kuuluu suomalaisiin perinnekasveihin. Luonnonvaraisena se kasvaa Kuolan niemimaalla aina Tyynenmeren rannikolle asti. Se menestyy hyvin myös Lapissa. (Juhanoja ym., 2023, s. 148)

### 3.3 Kotila

Lepaan kampuksen Kotila-laboratorion edessä on pionipenkiksi yleisesti kutsuttu kukkapenkki (Kuva 1, rakennus 5). Penkissä kasvaa useita eri pionilajikkeita. Pionit on lueteltu järjestyksessä toimiston puolelta eli numerosta 18 aloitettuna (Kuva 5).

Kuva 5. Vanha istutuskartta. Istutusvuosi ei ole tiedossa.

Paeonia lactiflora -jalopioni

1.	1.	Marguerite Gerard
2.	2.	Adolph Rousseau
3.	3.	Duchesse of Teck
4.	4.	Eglantine
5.	5.	Festiva maxima
6.	6.	Estafette
7.	7.	Eglantine
8.	8.	Mad. Emile Lemoine
9.	9.	Odette
10.	10.	Mons. Charles Leveque
11.	11.	La Rosiere
12.	12.	President Roosevelt
13.	13.	Tricolor grandiflora
14.	14.	Mad. Emile Lemoine
15.	15.	Marguerite Gerard
16.	16.	Estafette
17.	17.	
18.	18.	

7.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.
8.										

Pionipenkin idänpuoleisella nurkalla kasvaa voimakkaan pinkinvärinen, kerrannainen pionin. Pionin kukka on sen verran painava, että se kaatuu maahan. Vanhassa istutuskartassa lajikkeeksi on kirjattu Estafette-niminen pionilajike. Lajiketta ei löytynyt List of names of Perennials (ISU, 2021–2025) -kirjasta, mutta Carsten Burkhardt's Web Project Paeonia -nimiseltä nettisivustolta (2019d) löytyi kirja "Peonies, The Manual of the American Peony Society" (Boyd, 1928, s. 31), jonka lyhyt kuvaus Estafette-lajikkeesta sopii yhteen kuvassa 4 olevan pionin kanssa, joten lajikkeeksi vahvistuu *P. Lactiflora* Estafette.

Kuva 6. Estafette (Tapperi, 2023).



Kuva 6 on otettu 8.7.2023. Varren pituus oli noin 75 cm. Samaa lajiketta oli myös etäämmällä kukkapenkissä (kuva 20) vanhan istutuskartan kohdassa 7 (Kuva 5). Estafette-lajikkeen on jalostanut Dessert vuonna 1910.

Pionipenkin takana olevaa alppiruusua vastapäätä kasvaa kolme yksittäistä paria valkoisia, kerrannaisia pioneja. Vanhassa istutuskartassa (Kuva 5) on kirjattu Marguerite Gerard, Madame Emile Lemoine ja Tricolor grandiflora, jotka kasvupaikkansa puolesta voisivat täsmätä. Marguerite Gerard ja Mme. Emile Lemoine löytyivät List of names of Perennials (ISU, 2021–2025) -kirjasta, mutta Tricolor grandiflora-lajiketta ei. Nettihaku ei myöskään tuottanut tulosta. Sana tricolor tarkoittaa kolmiväristä ja grandiflora suurikukkaista (Puutarhaliitto, 2017, s. 9). Koska kyseessä on täysin valkoinen kukka, voidaan Tricolor grandiflora-lajike tässä tapauksessa sivuuttaa. Marguerite Gerard-lajike on väriltään hennonvaaleanpunainen, mutta haalistuu auringossa valkoiseksi, kun taas Mme. Emile Lemoine on alusta asti valkoinen. Kuvavertailu vahvistaa lajikkeeksi *Paeonia lactiflora* Mme. Emile Lemoine (Kuva 7).

Kuva 7. Mme. Emile Lemoine (Tapperi, 2023).



Kuva kukkineesta kukasta (Kuva 7) otettiin 8.7.2023. Kukassa näkyvät mustat pisteet ovat kosteaa multaa, sillä kukat ovat niin painavia, että ne kaatuvat maahan. Kukan varrella oli pituutta noin 68 cm. Mme. Emile Lemoine-lajikkeen on jalostanut Lemoine vuonna 1899. Pionipenkin etelänpuoleisen sivun keskellä on iso ryhmittymä, jossa on neljää eri pionilajiketta. Tätä ryhmittymää reunustaa valkoinen pioni (Kuva 8). Kyseessä voi olla Mme. Emile Lemoine (Kuva 7), mutta eroja on havaittavissa.

Kuva 8. Tunnistamaton pioni 2 (Tapperi, 2023).



Varren pituus oli reilusti korkeampi, noin 90 cm. Kukat eivät myöskään kaatuneet maahan asti, mikä tarkoittaa, että kukat olivat joko kevyempiä eli toisin sanoen pienempiä tai isompi kasvuryhmä antoi tukea kukkavarsille, jota ei yksittäisellä varrella ole. Osa kukista oli täsmälleen saman näköisiä kuin kuvan 7 Mme. Emile Lemoine (Liite 2), mutta kuvassa 8 näkyy, että terälehdet ovat paljon tiiviimmin yhdessä. Kyseessä voi olla myös Mme. Emile Lemoine siementaimi. Kuva 8 on otettu 8.7.2023.

Isossa pioniryhmittymässä kasvaa seuraavana yksinkertainen, vaaleanpunainen pioni, jossa on valkoinen raita uloimmissa terälehdissä (Kuva 9). Pionin lehdet olivat nukattomat ja varsin suuret. Lehtien reunoissa tuntui sahalaita, vaikka silmin sitä ei nähnyt (Kuva 12). Varren pituus oli noin 80–120 cm ja kannattelivat hyvin auenneita kukkia.

Kuva 9. Tunnistamaton pioni 3 (Tapperi, 2023).



Ensimmäiset kukat kukkivat 18.6.2023, mutta koko komeus oli kukassa 21.6.2023.

Marguerite Gerard-lajike on kerrannainen, joten se ei täsmää tämän pionin kanssa. Vanhan istutuskartan lajikkeista ei löytynyt yhteensopivaa kuvan 9 olevan pionin kanssa.

Kuvassa 10 on kerrannainen, vaaleanpunainen pioni, mutta kukan malli ei täsmää Marguerite Gardin kanssa, koska kukanmalli on Bomb-muoto eli sama kuin Primeverellä (Kuva 3). Lajikkeeksi varmistui *P. Lactiflora* Mons. Charles Leveque, jonka nykyinen nimi on *P. Lactiflora* Mlle. Leonie Calot. Kukkinut kukka löytyi 21.6.2023.

Kuva 10. Mons. Charles Leveque, syn. Mlle Leonie Calot (Tapperi, 2023).



Kukan varrella oli pituutta noin 80–120 cm ja ne jaksoivat kannatella runsaita kukkia. Lehdissä ei ollut sahalaitaa eikä nukkaa. Ne olivat myös pyöreämpiä kuin kuvan 9 pionin lehdet (Kuva 12). Mlle Leonie Calot-lajikkeen on jalostanut Calot vuonna 1861.

Viimeisenä ja huomattavasti pienempänä ryhmittymänä tässä isossa pioniryhmässä kasvaa tummanpunainen, kerrannainen pioni. Kasvupaikkansa puolesta vanhalla istutuskartalla (Kuva 5) lajikkeeksi sopii *P. Lactiflora* President Roosevelt ja kuvavertailu vahvisti lajikkeen. Pioni kukki 21.6.2023 (Kuva 11).

Kuva 11. President Roosevelt (Tapperi, 2023).



Kukan varrella oli pituutta noin 80 cm ja lehdet olivat jäməkämmät kuin Mlle. Leonie Calot - pionilla (Kuva 12). Lehdissä ei ollut sahalaitaa eikä nukkaa. Lehdenruoti on punainen ja lehden reunoissa on punaista juovaa. President Roosevelt-lajikkeen on jalostanut Warnaar vuonna 1905.

Kuva 12. Lehtivertailu. vas. President Roosevelt, kesk. Mlle. Leonie Calot, oik. tunnistamaton pioni 3 (Tapperi, 21.6.2023).



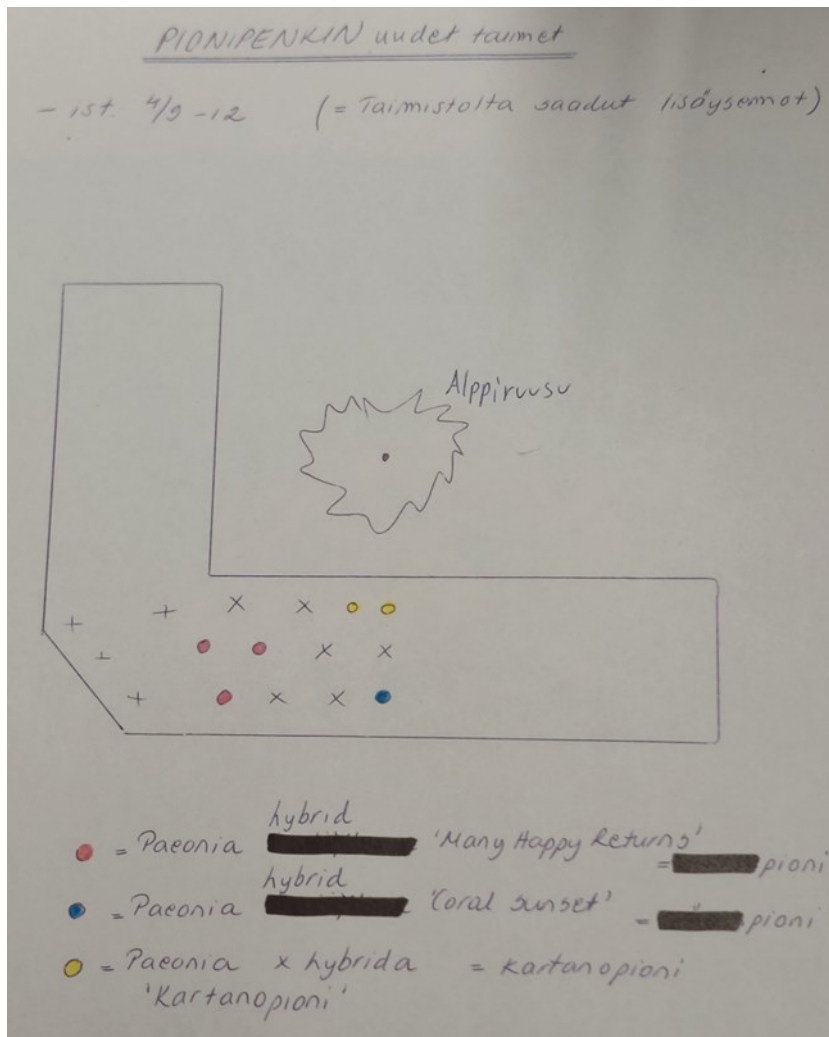
Isosta pioniryhmittymästä hiukan etäämmällä kasvaa iso, kerrannainen, valkoinen pioni (Kuva 13). Vanhassa istutuskartassa (Kuva 5) lajikkeeksi on kirjattu La Rosiere. Kuvavertailu vahvisti lajikkeeksi *P. Lactiflora* La Rosieren. Pioni oli nupuillaan 18.6.2023 ja puhkesi kukkaan 21.6.2023. Tunnusomaista tälle pionille on suuret, kerrannaiset, valkoiset kukat, joilla on keltuaista muistuttava keskus. Kukan varrella oli pituutta noin 80 cm. Lehdet olivat sahalaitaiset ja nukattomat. La Rosieren on jalostanut Crousse vuonna 1888.

Kuva 13. La Rosiere (Tapperi, 2023).



La Rosieren jälkeen tulee varsin tyhjä alue kukkapenkissä. Tähän kohtaan on ilmeisesti syyskuussa vuonna 2012 istutettu uusia taimia. Uusia lajikkeita on kolme: *Paeonia hybrid*, Many happy returns, *Peonia hybrid*, Coral sunset ja *Paeonia x hybrida*, Kartanopioni (Kuva 14).

Kuva 14. Vuoden 2012 istutuskartta.



Täysin muista pioneista erillään kasvoi pieni määrä yksinkertaisia, pienikukkaisia, vaaleanpunaisia pioneja (Kuva 15). Tämä pioni kukki 4.6.2023 eli varsin aikaisin. Näilläkin pioneilla on valkoinen raita uloimmilla terälehdillä, kuten myös tunnistamattomalla pionilla 3 (Kuva 9). Kukkimisaika ja kukan koot eroavat toisistaan sen verran paljon, että kyseessä ei voi olla sama laji. Kasvupaikan kyltissä lukee *Paeonia Hybrida*, Coral sunset. Pionin ulkonäkö ei kuitenkaan täsmää lainkaan kyltin lajikkeen kanssa. Väriltään Coral sunset on nimensä mukaan korallinpunainen ja kukan malli on puolikerrannainen (Kuva 16).

Kuva 15. Tunnistamaton pioni 4 (Tapperi, 2023).



Kukan varren pituus oli noin 65–80 cm. Lehdissä ei ollut nukkaa. Kyseessä voisi olla ruusupioni, *Paeonia veitchii*. Ruusupioni kukkii aikaisemmin kuin kiinanpioni, on selkeästi lyhyempi ja kukasta tulee mieleen yksinkertainen ruusu.

Kuva 16. Coral sunset, jalostanut Wissing ja Klehm vuonna 1981 (Koivu, 2007).



Vähän Coral sunset -kylttiä taaempaan kasvaa pieni ryhmittymä kirkkaanpunaisia, yksinkertaisia pioneja (Kuva 17). Näiden pionien kyltissä lukee *Paeonia x hybrida*, Kartanopioni. Kuvavertailu vahvisti lajikkeen kartanopioniksi, etenkin lehtien kapealiuskainen

malli. Kukat kukkivat 4.6.2023. Kukan varrella oli pituutta noin 45–75 cm. Lehdissä ei ollut nukkaa eikä sahalaitaa.

Kuva 17. Kartanopioni (Tapperi, 2023).



Kartanopioni on tilli- ja kuolanpionin risteymä. Kartanopionilla on suuremmat kukat ja pidemmät kukkaperät kuin tillipionilla. Se myös yleensä kasvaa korkeammaksi. (Juhanoja ym., 2023, s. 148) On kuitenkin hyvin yleistä, että tillipioni ja kartanopioni sekoitetaan toisiinsa. Kartanopioni on itsestään syntynyt risteymä, joka löydettiin tukholmalaisesta Bergianska trädgårdenista (Widlundh, 2007, s. 51).

Vuoden 2012 istutuskartassa (Kuva 14) on merkattu *Paeonia hybrid*, Many happy returns, joka on kirkkaanpunainen, kerrannainen lajike (Kuva 18). Tässä kohdassa penkkiä ei kasvanut mitään pionia ja noin punaista ja kerrannaista pionia ei näkynyt muuallakaan penkissä eli taimet ovat ilmeisesti päässeet kuolemaan. Many happy returns-lajikkeen on jalostanut Hollingsworth vuonna 1986.

Kuva 18. Many happy returns (Richards, 2021).



Vanhassa istutuskartassa (Kuva 5) suurin piirtein Many happy returns -pionin kohdalla pitäisi kasvaa Odette-niminen lajike. Odettea ei löytynyt List of names of Perennials (ISU, 2021–2025) -kirjasta. Carsten Burkhardt's Web Project Paeonia -nimiseltä nettisivustolta (2019e) löytyneessä kirjassa "Peonies, The Manual of the American Peony Society" (Boyd, 1928, s. 48), mainitaan Odette-niminen lajike, jota kuvaillaan vaaleanpunaiseksi, kerrannaiseksi pioniksi, joka on poistettu tuotannosta. Odette-lajikkeeseen on jalostanut Dessert vuonna 1908.

Pionipenkin kulmassa kasvaa vaaleanpunainen, kerrottu pioni. Vanhassa istutuskartassa (Kuva 5) kasvaa penkin kulmassa Eglantine-niminen lajike. Eglantinea ei löytynyt List of names of Perennials (ISU, 2021–2025) -kirjasta. Carsten Burkhardt's Web Project Paeonia -nimiseltä nettisivustolta (2019c) löytyneestä kirjasta "Peonies, The Manual of the American Peony Society" (Boyd, 1928, s. 92) löytyi maininta Eglantine-lajikkeesta. Eglantine kuvaillaan yksinkertaiseksi, vaaleanpunaiseksi pioniksi, jonka terälehdet ovat reunoiltaan melkein valkoiset. Kuvaus ei sovi yhteen kuvan 19 pionin kanssa.

Kuva 19. Tunnistamaton pioni 5 (Tapperi, 2023).



Pioni kukki 8.7.2023 mutta oli vaurioitunut rankkasateessa, mikä vaikeutti tunnistusta entisestään. Vaaleanpunaisia, kerrannaisia pioneja on paljon, mutta mikään löytynyt kuva ei oikein täsmännyt kuvan 19 pionin kanssa. Pionin malli on hyvin mahdollisesti Bomb-muoto, mutta sade on irrottanut reunimmaiset terälehdet ja on epävarmaa, onko tällä pionilla 'lautasta'. Kukan varrella oli pituutta noin 85 cm.

Pionipenkin kulmasta siirrytään Kotilaan päin kasvavalle riville (Kuva 1, rakennus 5). Ensimmäisenä rivillä kasvaa kerrannainen, tumman pinkin värinen pioni (Kuva 20). Vanhan istutuskartan (Kuva 5) kohdassa 7 kasvaa Estafette-lajike. Kyseessä on sama pioni, joka kasvaa idänpuoleisessa nurkassa (Kuva 6). Kuvat 6 ja 20 muistuttavat sen verran toisiaan ja kasvupaikat täsmäävät, että lajikkeeksi vahvistuu *P. Lactiflora* Estafette. Pioni oli kukassa 8.7.2023. Kukka oli kärsinyt rankkasateesta ja osa terälehdistä oli muuttunut ruskeaksi. Kukan varrella oli pituutta noin 70–90 cm.

Kuva 20. Estafette (Tapperi, 2023).



Estafetten vieressä kasvaa isokukkainen, kerrannainen, valkoinen pioni (Kuva 21). Vanhassa istutuskartassa (Kuva 5) on merkittynä Festiva maxima ja kuvavertailu vahvistaa lajikkeen. Kasvusto oli sen verran tiivis, että kasvit kannattelivat toisiaan ja kukat eivät kaatuneet maahan. Kukan keskimmaisissa terälehdissä oli lajikkeelle ominaisia pinkkejä täpliä. Lehdissä oli sahalaitaiset reunat, mutta ei nukkaa.

Kuva 21. Festiva maxima (Tapperi, 2023).



Pioni oli kukassa 21.6.2023. Kukan varrella oli pituutta noin 90 cm. Festiva maximan on jalostanut Miellez vuonna 1851. *P. Lactiflora* Festiva maxima on hyvin yleinen pioni Suomessa ja sen nimellä saatetaan myydä melkein mitä vain valkoista pionia. Turun Siemenkauppa -nimisen taimiston luettelosta vuodelta 1911 löytyy Festiva maxima-lajike (Peltola & Koivu, 2007, s. 164).

Vähän erillään Festiva maximasta kasvaa kerrannainen, vaaleanpunainen pioni (Kuva 22). Pioni näyttää tismalleen samalta kuin kuva 19 tunnistamaton pioni 5. Vanhassa istutuskartassa (Kuva 5) lajikkeeksi on kirjattu tämänkin pioni kohdalla Eglantine. On mahdollista, että nämä pionit on myyty Eglantine-nimellä, mutta taimesta on kasvanut jokin aivan muu, väriltään vaaleanpunainen pioni.

Kuva 22. Tunnistamaton pioni 6 (Tapperi, 2023).



Pioni oli kukassa 8.7.2023. Tämäkin pioni oli kärsinyt rankkasateesta, ja osa kukkien terälehdissä oli muuttunut ruskeiksi. Kukan varrella oli pituutta noin 90–100 cm. Hiukan sivummassa kasvoi samaa pionia, mutta nämä olivat varreltaan vain 70 cm pitkiä.

Pionipenkissä seuraavaksi kasvaa valkoinen, keskikokoinen pioni, jonka keskustan terälehdissä on voimakkaan pinkit kärjet. Pionin keltaiset heteet ovat myös nähtävissä. Pioni kukki 21.6.2023. Lehdissä ei ollut sahalaitaa eikä nukkaa. Kukan varrella oli pituutta noin 80 cm. Vanhassa istutuskartassa (Kuva 5) lajikkeeksi on kirjattu Duchesse of Teck-niminen lajike. List of names of Perennials (ISU, 2021–2025) -kirjasta ei löytynyt tämän nimistä lajiketta. Carsten Burkhardt's Web Project Paeonia -nimiseltä nettisivustolta (2019b) löytyneestä katalogista "Barr's British grown hardy perennials" (Barr & sons, 1941) löytyy lyhyt kuvaus Duchesse of Teck-lajikkeesta, "kermanvalkoinen, reunoilta usein karmiininpunainen ja kultaiset heteiden ponnet ovat nähtävissä". Kuvaus sopii kuvan 23 pioniin.

Kuva 23. Duchess of Teck (Tapperi, 2023).



Duchesse of Teck-lajikkeen on jalostanut James Kelway ja hänen poikansa William Kelway vuonna 1896. James Kelway'n elämänkerrannallisessa hahmotelmassa (Carsten Burkhardt's Web Project Paeonia, 2019a) lukee, että Duchesse of Teck-lajikkeen myyntiä ei levitetty laajalle. Carsten Burkhardt's Web Project Paeonia -nimiseltä nettisivustolta (2019b) löytyneestä kirjasta "Peonies, The Manual of the American Peony Society" (Boyd, 1928, s. 30) löytyy lyhyt kuvaus Duchesse of Teck-lajikkeesta, valkoinen ja poistettu tuotannosta. Duchesse of Teck-pionin kuva löytyi kuitenkin netistä vuodelta 2019 (Zahrada-cs, 2025) ja kuvavertailu vahvisti lajikkeeksi *P. Lactiflora* Duchesse of Teck.

Viimeisenä pionipenkin pohjoisnurkassa kasvaa pinkki, kerrannainen pioni (Kuva 24). Vanhassa istutuskartassa (Kuva 5) on merkittynä Adolphe Rousseau ja Marguerite Gerard. Marguerite Gerard on hennonvaaleanpunainen ja Adolphe Rousseau luokitellaan punaiseksi pionilajikkeeksi. Kumpikaan näistä ei kuvavertailussa ainakaan värin puolesta täsmää kuvassa 24 olevan pionin kanssa.

Kuva 24. Tunnistamaton pioni 7 (Tapperi, 2023).










Tämän pionin kukat olivat hyvin vaurioituneet rankkasateesta, joten pionin tunnistaminen on mahdotonta. Kuva on otettu 8.7.2023. Kukan varrella oli pituutta noin 85 cm. Adolphe Rousseau on jalostanut Dessert & Méchin vuonna 1890 ja Marguerite Gerardin on jalostanut Crousse vuonna 1892.

### 3.4 Rivitalo






Rivitalon, asuntola E:n pohjoispuolella olevalla tiellä on molemmin puolin kukkapenkit (Kuva 1). Asuntolan puoleisella reunalla kasvaa ruusuja ja Taltelan puoleisella reunalla kasvaa sekalainen perennapenkki, jonka itäisessä nurkassa kasvaa kaksi eri pionilajiketta. Lajikkeet ovat samat kuin tunnistamaton pioni 1 (Kuva 2) ja tunnistamaton pioni 3 (Kuva 9).

## 4 Vanhoja pionilajikkeita

Riku Kasterinteen kirjasta ”Kodin kukkatarha” (1941, ss. 276–284) löytyi pioneja, joita on kasvanut suomalaisissa puutarhoissa vuonna 1941. Alla olevassa taulukossa on lueteltuna nämä pionit aakkosjärjestyksessä värin mukaan. Taulukossa on myös merkintä, löytyykö Kodin kukkatarha -kirjan pioneista mainintaa Pionit (Widlundh, 2007) ja Viheralueiden suomalaiset perennat (Juhanoja ym., 2023) -kirjoista.

Lajikkeen nimi	Väri	Jalostus vuosi/Jalostaja	Muita huomiota	2007/2023
Alice Harding	Valkoinen	1922 Lemoine, 	Pohjimmaisat terälehdet kalpeanpunaiset, keskimmäiset puhtaanvakoiset.	Mainittu
Duchesse de Nemours	Valkoinen	1856 Calot 	Keskeltä kellahtava. Voimakastuoksuinen.	Mainittu
Festiva maxima	Valkoinen	1851 Miellez 	Kukat erikoisen suuret, hiukkasen punaisia pilkkuja siellä täällä.	Mainittu, (Lepaalla)
Kelways Glorious	Valkoinen	1909 Kellway 	Keskeltä kellahtavat, harvakseen punaviiruiset kukat.	Mainittu
Marie Lemoine	Valkoinen	1869 Calot 	Tiheästi kerrannainen kukka, siellä täällä punaisia pilkkuja tai viiruja.	-
Laura Dessert	Keltainen	1913 Dessert 	Vanhetessaan muuttuu melkein valkoiseksi, voimakaskasvuinen.	Mainittu
La Vestale	Keltainen	1870 Calot 	Isokukkainen, löyhänlaisesti kerrannainen.	-

Mlle Jeanne Rivière	Keltainen	1908 Rivière 	Heikko tuoksu.	-
Primavera (Primevere)	Keltainen	1907 Lemoine 	Kukkapohja löyhänlaisesti kerrannainen. Kukka valkoinen, mutta kellertävä keskeltä.	Mainittu, (Lepaalla)
Solange	Keltainen	1907 Lemoine 	Heikosti ruusunpunakajasteinen.	-
Albert Crousse	Vaaleanpunainen	1893 Crousse 	-	-
Edulis superba	Vaaleanpunainen	1824 Lémon 	-	Mainittu
Eugénie Verdier	Vaaleanpunainen	1864 Calot 	Isokukkainen.	-
Lady Alexandra Duff	Vaaleanpunainen	1902 Kelway 	-	Mainittu
Mons. Jules Elie	Vaaleanpunainen	1888 Crousse 	Runsaasti kukkiva. Erikoisen iso kukka, korkeahko.	Mainittu
Reine Hortense	Vaaleanpunainen	1857 Calot 	Hiukan sinertävä, korkea.	Mainittu
Sarah Bernhardt	Vaaleanpunainen	1906 Lemoine 	Isokukkainen.	Mainittu
Adolphe Rousseau	Punainen	1890 Dessert & Méchin 	Korkea, löyhästi kerrannainen.	-
Felix Crousse	Punainen	1881 Crousse 	Runsaskukkainen.	Mainittu

Marechal Mac Mahon	Punainen	1867 Calot 	-	Mainittu
Mons. Martin Cahuzac	Punainen	1899 Dessert 	Erikoisen tumma, tuoksuton.	-
Karl Rosenfeldt (Rosenfield)	Punainen	1908 Rosenfield 	Korkeahko.	Mainittu
President Roosevelt	Punainen	1905 Warnaar 	Erikoisen suuri.	- (Lepaalla)
Victoire de la Marne	Punainen	1915 Dessert 	Erikoisen suuri.	Mainittu

## 5 Johtopäätökset

Lepaalla kasvaa nykyään 16 erilaista pionia, joista tunnistamattomia on kuusi. Istutuskartoissa olevat lajikkeet, joita ei enää löydy kukkapenkeistä, ovat; Adolphe Rousseau, Coral sunset, Eglantine, Many happy returns. Marguerite Gerard, Odette ja Tricolor grandiflora. Osa näistä on menehtynyt olosuhteiden tai lajikekohtaisten heikkouksien vuoksi ja osa on mahdollisesti saapunut Lepaalle jo valmiiksi väärällä myyntinimellä. 1600-luvun lopulla Turussa on kasvanut jokin eurooppalaisista pionilajeista, todennäköisesti vuoripioni *Paeonia officinalis*. Ruotsissa Vuonna 1847 Turun Kupittaalla oli myynnissä kiinanpionin taimia. Kiinanpionia on saattanut kuitenkin saapua Suomeen aikaisemmin, sillä Ruotsissa Jakob Laurell julkaisi ”Puutarhaoppaan” vuonna 1841, jossa kerrottiin kiinanpionin talvehtimisestä.

Näin jälkikäteen ajatellen pionien tunnistusta olisi helpottanut huomattavasti säännöllisempi pionien seuraus ja kuvaus, sillä etenkin tunnistamattoman pioni 7 (Kuva 24) kukinta meni täysin ohi. On hyvin ymmärrettävää, että pionien tärkein tuntomerkki on kukan malli ja väri, mutta kuvat pionin lehdistä olisivat varmasti auttaneet tunnistuksessa, jos niitä vain olisi ollut tarjolla. Oli mielenkiintoista huomata, miten paljon historiaa yksi perenna voi pitää sisällään, kuinka se on levittäytynyt ympäri maailmaa, kehittynyt ja jalostunut nykyiseen muotoon ja käyttötarkoitukseensa.

## Lähteet

- Barr & Sons. (1941). *Barr's British grown Hardy Perennials*. Barr's catalog.
- Boyd, J. (1928). *Peonies, The Manual of the American Peony Society*. American Peony Society.
- Carsten Burkhardt's Web Project Paeonia. (2019a). *Breeder Kelway*. Haettu 23.4.2025 osoitteesta [https://www.paeon.de/navigation/bree\\_kelways\\_1.html](https://www.paeon.de/navigation/bree_kelways_1.html)
- Carsten Burkhardt's Web Project Paeonia. (2019b). *Paeonia 'Duchesse of Teck'*. Haettu 23.4.2025 osoitteesta <https://www.paeon.de/aaa/07775.html>
- Carsten Burkhardt's Web Project Paeonia. (2019c). *Paeonia 'Eglantine'*. Haettu 23.4.2025 osoitteesta [https://www.paeon.de/navigation/name\\_eg.html](https://www.paeon.de/navigation/name_eg.html)
- Carsten Burkhardt's Web Project Paeonia. (2019d). *Paeonia 'Estafette'*. Haettu 27.9.2024 osoitteesta <https://www.paeon.de/aaa/07983.html>
- Carsten Burkhardt's Web Project Paeonia. (2019e). *Paeonia 'Odette'*. Haettu 23.4.2025 osoitteesta <https://www.paeon.de/aaa/02966.html>
- Hallikainen, H., Hannuksela, V., Hulkko, P., Malm, K., Nummela, E., Palm, S., Pelkonen, S. & Roitto, I. (2001). *Lepaa, puisto-opas*. Dendrologian Seura – Dendrologiska Sällskapet ry.
- Hurtekant, etunimi tuntematon [Khurtekant]. (29.1.2023). Peonies of the Caucasus and Iran. *The Peony Society*. <https://www.peonysociety.org/peonies-of-the-caucasus-and-iran/>
- Hänninen, K. & Kaila, T. (2010). *Sata vuotta puutarhaopetusta Lepaalla*. Hämeen ammattikorkeakoulu.
- Ignatius, G., Lännpää, S. & Collan, O. (1933). *Puutarha kolmaskymmeneskuudes vuosikerta*. Arvi A. Karisto Oy:n kirjapaino Hämeenlinna.
- Juhanoja, S., Orrainen, K., Särkkä, J. & Uimonen, J. (2023) *Viheralueiden suomalaiset perennat*. Taimistoviljelijät ry.
- Kasterinne, R. (1941). *Kodin kukkatarha*. WSOY Porvoo.
- Larsson, O. & Lokonen, P. (1984). *Taimitarhaviljelymme vaiheita*. Taimistoviljelijät-Plantskoleodlarna ry Salo.
- Lepaan Puutarhaopisto. (1949). *Hinnasto*. Karl Fredrik Packalen'in säätö.
- Mattila, V. (2016). *Perennojen käytön historiaa Suomessa* [opinnäytetyö, Hämeen ammattikorkeakoulu]. <https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2016120218874>
- Peltola, R. & Koivu, V. (2007). *Pionit*. Tammi Helsinki.
- Pionien koti. (2024). *Silkkipionin hybridi*. Haettu 27.9.2024 osoitteesta <https://www.pioni.fi/tuote/silkkipioni-hybridi/>
- Puutarhaliitto. (2017). *Viljelykasvien nimistö*. Puutarhaliiton julkaisuja nro 376 Helsinki.

Rickhards, F.D. (2021). *Many happy return* [Kuva]. Wikimedia Commons.

[https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Paeonia\\_%27Many\\_Happy\\_Returns%27\\_5\\_2021\\_xPeony-%2851206676357%29.jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Paeonia_%27Many_Happy_Returns%27_5_2021_xPeony-%2851206676357%29.jpg)

Suomen Pioniseura Ry. (n.d.). *Kukan muodot*. Haettu 27.9.2024 osoitteesta

<https://pioniseura.fi/kukan-muodot/>


Widlundh, S., Johanson, B. & Vainio, H. (2007). *Pionit*. WSOY Helsinki.

Zahrada-cs. (2025). *Paeonia lactiflora 'Duchesse of Teck'*. Haettu 23.4.2025 osoitteesta

<https://www.zahrada-cs.com/foto/cz/83758/>

## Liite 1. Lepaan hinnasto 1949–1950.

LEPAAN PUUTARHAOPISTO  
Kalle Piironen Puutarhainvalmistaja



LEPAAN PUUTARHAOPISTO  
**HINNASTO**  
1949—1950

LEPAAN PUUTARHAOPISTO  
LEPAA

**Myyntiehdot,**  
jotka pyydetään tarkoin huomioimaan.

Tilaukset toimitetaan siinä järjestyksessä, kuin ne saapuvat. Keväällä alkaa lähetys heti maan sulatessa, mutta tetaan yleensä vasta toukokuun lopulla.

Tavarat viedään vapaasti Parolan asemalle, josta on osassa määrättyä tavalla. *Maksu peritään jälkikäteen.* Pyyhille ei lähetetä, ellei maksua sekä takuuta.

Monivuotisia kukkakasveja ei myydä kolme kappaletta vähempää samaa lajiketta.

Kääreily on huolellinen; matkalla saattamista vahingoista ei vastata. Ainoastaan omat kulut peritään käteistä eikä niitä oteta takaisin.

Ellei tilaaja ole nimenomaan toisin määrännyt, lähetetään tilapäisesti loppuun myydyin lajikkeen sijaan joku toinen sopiva lajike.

Muistutukset on tehtävä 7 päivän kuluessa tavarain saapumisesta; myöhemmin tehtyyn ei niitä oteta huomioon.

Tilaukset: tehtäköön kirjallisesti ja erityisesti pyydetään, että osoite ilmoitettaisiin mahdollisimman täydellisesti.

Lepaan puutarhaopistolla ei ole mitään asiainkäsittelyä, joten opiston taimistolle tarkoitettujen tilaukset on lähetettävä suoraan meille. Myymme myös ainoastaan itse kasvatettuja taimia.

Tämä hinnasto kumoaa kaikki aikaisemmat hinnastot.

Lepaassa kesäkuussa 1949.

LEPAAN PUUTARHAOPISTO  
Postiosoite: Lepaa.  
Rahtiosoitte: Parola.  
Siirtotili: 2506.

Pahelin: Hämäläinen 2089.

15

Pioni, <i>Paeonia</i> . Saatavana vain syyskukin.	
Jalopioni, <i>P. lactiflora</i> ( <i>P. albiflora</i> , <i>chinesensis</i> ). Erivärisiä nimilajikkeita, 7, 70—100	150 —
*Pikkipalko, <i>Arabis alba</i> , valkoinen, 4—5, 15—25	25 —
* <i>A. procurrens</i> , valk., vihreälehti, 5—6, 15—25	30 —
Pähkämä, <i>Stachys</i> .	
Jalopillike, <i>S. grandiflora</i> ( <i>Betonica</i> g.), sinipun., 6—7, 40	30 —
Nakkapähkämä, <i>S. lanata</i> , harmaalehtinen, sinipun., 7—8, 40—60	20 —
Päivänhattu, <i>Rudbeckia laciniata</i> , kelt., 8—9, 150—200	30 —
Päivänkakkara, <i>Chrysanthemum</i> .	
Punainen p., <i>C. roseum</i> (= <i>Pyrethrum</i> r.), pun., 7—8, 40—60	50 —
Tarhap., <i>C. maximum</i> <i>Shasta Daisy</i> , isokukkainen, valkoinen, komea, 7—9, 60—80	40 —
Päivänlilja, <i>Hemerocallis fulva</i> , punakelt., 7—8, 70—120	40 —
*Raunilki, <i>Gypsophila</i> .	
Morsiamen harsokukka, <i>G. paniculata</i> , valkoinen, pienikukall., 7—8, 100	60 —
*Rikko, <i>Saxifraga</i> .	
Jästelläriikko, <i>S. hypnifolia</i> ( <i>S. macnabiana</i> ), valkoinen, 6—7, 30—50	25 —
Matäsi, <i>S. caespitosa</i> , valkoinen, 5—6, 10—15	30 —
<i>S. c. decipiens rosea</i> , vaaleanpunainen, 5—6, 10—15	40 —
<i>S. c. d. Schöne von Ronsdorf</i> , punakukkainen, 5—6, 10—15	30 —
<i>S. trifurcata</i> , valkoinen, 6—7, 15	75 —
Ritarinkannus, <i>Dolphinsium hybridum</i> , 6—7, 100—150	40 —
<i>S. sinense</i> , sin., 6—8, 30	

**Liite 2. Tunnistamaton pioni 2, joka saattaa olla Emile Lemoinen siementaimi.**

